

контактна особа, до повноважень якої належить взаємодія та координація з усіма органами державної влади, правоохоронними, контролюючими органами, представниками громадськості щодо своєчасного отримання оперативної значимої інформації про незаконне збагачення та її використання;

- створення єдиного державного центру інформації в структурі Міністерства внутрішніх справ України про активи фізичних та юридичних осіб, доступ до якого повинні мати лише уповноважені оперативні підрозділи, що протидіють незаконному збагаченню;

- постійна підготовка та перепідготовка уповноважених оперативних працівників, які протидіють незаконному збагаченню на базі Національної академії внутрішніх справ;

- розробки науково-обґрунтованих методик з виявлення, припинення та документування незаконного збагачення з використанням сучасних новітніх технологій, програмно-аналітичних комплексів, інформаційних ресурсів тощо.

Ващук Олеся Петрівна, професор кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, доцент

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ: ДОСВІД СІНГАПУРУ

У зарубіжних країнах основні зусилля щодо протидії корупції спрямовані на реалізацію адміністративно-правових і організаційних заходів у сфері запобігання корупції [1, с. 242]. Серед зарубіжних країн у протидії корупції одне з передових місць займає досвід Сінгапуру. За даними Transparency International (методологія рейтингу базується на незалежних опитуваннях) Сінгапур посідає третє місце серед 180 країн з такими показниками Індексу сприйняття корупції за 2018 - 85, за 2017 - 84, за 2016 - 84, за 2015 - 85, за 2014 - 84, за 2013 - 86, за 2012 - 87 [2].

Лі Куан Ю визначав корупцію як одну з рис азіатського способу життя [3, с. 175]. Сінгапурці вважають, що подолання корупції в їх країні є однією з передумов швидкого економічного успіху, який відбувся в Сінгапурі. Протидія корупції у Сінгапурі передбачає кореляційну багатоетапну систему, яку варто охарактеризувати як вертикальну стратегію швидкої протидії корупції.

Перший етап системи протидії корупції в Сінгапурі реалізовувався з пошуку і нейтралізації умов та чинників, що сприяють учиненню корупційних правопорушень. Зокрема, спрощення процедур ухвалення рішень та усунення двозначності в нормативно - правових актах всіх рівнів.

Другий етап системи протидії корупції в Сінгапурі починався з актуалізації законодавства. Така актуалізація стала результатом прийняття двох ключових нормативно-правових актів:

1. Акту про запобігання корупції, що встановлював перелік корупційних діянь і види відповідальності за їх вчинення [4, с. 363];

2. Акту що регулював створення та функціонування Сінгапурського бюро розслідування корупційної діяльності (завдання з попередження корупції та боротьби з нею) [5, с. 41]. Рухались з діяльності корупціонерів на «високих посадах» до середніх і далі з поступовим посиленням відповідальності [3, с. 177].

Третій етап системи протидії корупції в Сінгапурі стосувався процесу підбору кадрів до державного апарату, розробки стандартів діяльності бюрократії, руху програми реформ урядом «зверху до низу» [6, с. 140].

Четвертий етап системи протидії корупції в Сінгапурі полягав у поступовому запровадженні модулів електронного урядування, що спростувало надання послуг фізичним та юридичним особам.

П'ятий етап системи протидії корупції в Сінгапурі стосувався мінімізації впливу щодо вчинення корупційних правопорушень. Зокрема, оплата праці державних службовців на рівні середньої заробітної плати працівника в приватному секторі, щорічна звітність (майно, активи, гроші, борги тощо) з їх перевіркою прокурором, ліквідація управлінських бар'єрів для розвитку бізнесу та зовнішніх інвестицій.

Засадами боротьби проти корупції у Сінгапурі наразі покладено чотири важливих принципи:

1. Ефективна робота кримінальної юстиції;
2. Ефективне антикорупційне законодавство;
3. Ефективне судочинство;
4. Ефективне державне управління [3, с. 45-46].

Досвід Сінгапуру у боротьбі проти корупції є моделлю жорсткої вертикальної стратегії зі швидкими темпами результативності, з кінцевим і і проміжними завданнями спрямованими на поступове зменшення корупційних проявів до їх повної ліквідації.

Список використаних джерел

1. Трепак В. М. Міжнародний досвід запровадження системи заходів антикорупційної спрямованості. Юридичний часопис. Національної академії внутрішніх справ, № 2 (10), 2015. С. 233-246.

2. Transparency International. Електронний ресурс. <https://www.transparency.org>.

3. Лі Куан Ю. Із третього світу в перший. Історія Сінгапуру: 1965-2000. / Ю Лі Куан; пер. з англ. Є. Сагайдака. Київ. Видавн. гр. КМ-БУКС, 2016. 760 с.

4. Соловйов В. М. Запобігання і протидія корупції в державному управлінні України: монографія. Київ: Ін-т законодавства ВРУ, 2012. 508 с.

5. Клеменчів Г. Спеціалізовані інституції з боротьби проти корупції : огляд моделей. *OECD. Мережа боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії*. Paris: OECD Publications, 2007. 131 р.

6. Береза О. Д. Державна антикорупційна політика: сутність та особливості реалізації в постіндустріальному суспільстві. Дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ, 2017. 218 с.

Вереша Роман Вікторович, професор
кафедри кримінального та
адміністративного права Академії
адвокатури України, доктор юридичних
наук, професор

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Корупція має властивість не лише сама пристосовуватись до змін у суспільстві, але і здатна пристосовувати суспільство (окремі його сфери) для своїх потреб. Національні законодавці не завжди мають змогу відреагувати на виникнення нових корупційних злочинів настільки швидко, щоб виробити ефективні заходи запобігання їм на рівні кримінального законодавства. Це обумовлює необхідність на національному та міжнародному правотворчому рівні закріпити поняття корупційного злочину, оскільки це дозволить швидко ідентифікувати нові корупційні злочини відповідно до закріплених на законодавчому рівні ознак.

Корупційна злочинність є одним із найбільш небезпечних проявів корупції, яка є невід'ємною складовою цього негативного явища. Такі злочини підривають принцип верховенства права, послаблюють політичну стабільність і соціальну єдність, ускладнюють економічний розвиток, посягають на основи функціонування державного апарату. Зокрема, на міжнародному рівні було встановлено прямиий вплив засекреченості окремих справ, особливо міжнародного характеру, на рівень корупції, що у свою чергу негативно впливає на демократичні принципи та верховенство права і сприяє поширенню корупційних злочинів. Саме тому у переважній більшості країн підтримується позиція закріплення на законодавчому рівні окремих видів корупційних злочинів. Таким чином, визначення шляхів запобігання вчиненню корупційних злочинів є особливо актуальним, оскільки сприятиме виробленню універсальних рекомендацій щодо боротьби із корупційними злочинними проявами як на міжнародному рівні, так і на рівні національного законодавства.

При визначенні значення громадського контролю як засобу протидії корупції, необхідно відмітити, що держава має реалізувати політику у сфері залучення різних інститутів громадянського суспільства